

Ze oogsten soms wat ze zaaiden.

In de nagalm van alle festiviteiten rond 2009-2010 wil ik niet nalaten te zeggen wat al vaker opgemerkt geweest is: heel veel oudjes hebben weer eens eenzaam en alleen gezeten tijdens de voorbije feestdagen. Jonkies trouwens ook. En alle soorten en maten ertussenin. De iets meer bemiddelden onder hen konden zich eventueel nog een plekje aan een feestelijke dis in een restaurant veroorloven, waar het welbehagen uit veel te dure flessen werd geschonken. Maar anderen zaten thuis. Wat is er aan de hand met die bejaarden die zich in hun piere eentje aan hun teeveetje door de feestdagen heen hebben gezapt? Hoe komt het dat zij zo alleen waren? Hebben zij geen kinderen? Of hebben hun kinderen soms geen hart? Wonen ze ver weg in het buitenland en konden ze niet komen? Hadden ze geen geld voor de reis of zijn ze slecht ter been? Is er ruzie met de schoonkinderen? Zijn alle vrienden om hen heen reeds gestorven? Alles is mogelijk. Hoe het ook zij, zo'n eenzame Kerst is een zielige vertoning. Waarom moet oud worden soms zo donker, eenzaam en weerloos zijn? Wat doen kinderen hun ouders toch allemaal aan?

Er wordt bij deze vragen echter weleens iets uit het oog verloren, namelijk dat de beverige slachtoffers van vandaag niet altijd beverig zijn geweest en soms ooit zelf hun slachtoffers strak in de hand hadden; hun kinderen. Hun kinderen waarvoor ze geen tijd hadden of die ze niet begrepen of die ze, als ze verdriet hadden, straffen in plaats van hen te troosten. Hun kinderen die geen antwoord op hun vragen kregen, geen appeltje voor de dorst als ze eens in nood waren, geen aai over hun bol als ze het goed hadden gedaan. Kinderen van wie veel te veel verwacht werd, die de dromen van hun ouders die niet de hunne waren, waar moesten maken of in wie juist geen enkel vertrouwen werd gesteld. Kinderen die verscheurd werden binnen vechtscheidingen. Kinderen waarvan de partners niet geaccepteerd werden, de opvoeding bekritiseerd, aan wie studies opgedrongen werden of ontzegd. Kinderen die dienden als visitekaartjes van hun ouders: die steeds hun ouders moesten bevestigen dat ze goede ouders waren. Kijk ons eens opvoeden.

Er zijn ook kinderen wiens ouders hen vastbonden in een wasmand en in de donkere kelder zetten als straf, of onder de koude douche; kinderen die altijd op straat zwierven en nooit binnen mochten komen omdat hun moeder smetvrees had en hen om ze met hun vuile voeten van de vloer te houden van drie hoog hun in aluminium verpakte eten door het raam naar buiten smeed; kinderen die met soldeerbouten, sigarettenpeuken en zo meer bewerkt zijn en die wormen te eten kregen; kinderen die onnodig ondervoed en onderkoeld zijn, die geslagen, gepest en uitgebuit werden door hun ouders, en verkracht. Ze zien er doorgaans heel gewoon uit, ik heb ze bijna dagelijks in mijn praktijk en ik hoor de meest vreselijke dingen. Kijk uit, ook hún ouders zitten meestal als vermoorde onschuld, verbijsterd door wat het lot hen in de vorm van ondankbaar kroost heeft aangedaan, te schuddebollen in hun verzorgingsflat. Ook zij zien er heel gewoontjes uit. En de verpleging begrijpt maar niet waar het bezoek blijft tijdens de donkere dagen.

Toch zetten heel wat van de mishandelde en emotioneel & fysiek verwaarloosde kinderen hun beste beentje voor tijdens de rituele momenten, al is het maar om alsnog iets van ouderlijke lof binnen te halen, die vermoedelijk niet meer komt. Anderen leggen de kwetsbare of zelfs slachtofferpositie van hun ouders naast zich neer en laten hen zitten op de blaren die ze zelf opliepen, laten hen oogsten wat ze zaaiden; eenzaamheid. Moet er in de naam van de Vrede met de hand over het hart gestreken worden? Bevestigen de mishandelde kinderen hun positie als weerloos kind wanneer ze ondanks alles hun ouders blijven dienen? Of zijn ze juist sterk als ze uit vrije wil zorg voor de zorgelozen opnemen? Ontnemen ze hun ouders een belangrijk leermoment als ze de schijn hoog houden en hen niet confronteren met de gevolgen van wat ze deden? Evolueren ze als ze uiteindelijk vergeven en vergeten? Onmogelijk om voor een ander te bepalen. Ik heb er wel gedachten over, maar geen sluitend antwoord op. Zeker is, dat onschuldig ogende, beverige ouden van dagen niet altijd zijn wat ze lijken. En Kerstfeestjes evenmin.